

2026-03-25 Nr. NV-708

ĮSTATYMO PROJEKTAS Nr.: TAP-25-1466(3) TAIS-25-17763(3)		DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO NR. I-533 PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ ĮSTATYMO NR. I-1491 10 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS KONTROLĖS IR VIDAUS AUDITO ĮSTATYMO NR. IX-1253 9, 10 IR 11 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS PIRKIMŲ, ATLIEKAMŲ VANDENTVARKOS, ENERGETIKOS, TRANSPORTO AR PAŠTO PASLAUGŲ SRITIES PERKANČIŲJŲ SUBJEKTŲ, ĮSTATYMO NR. XIII-328 19 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS BENDRUOMENINIŲ ORGANIZACIJŲ PLĖTROS ĮSTATYMO NR. XIII-1774 7 IR 8 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽELDYNŲ ĮSTATYMO NR. X-1241 25 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS VIEŠOJO ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO NR. VIII-1234 5 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ĮSTATYMO NR. I-446 15 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ALTERNATYVIŲ DEGALŲ ĮSTATYMO NR. XIV-196 23 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ		
		Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Įtraukta į artimiausią Seimo sesiją	<i>Pasirenkama</i> ☒ Taip ☐ Ne	<i>Vidaus reikalų ministerija</i>	<i>Pasirenkama</i> ☒ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☐ Nesvarstyta 2026-03-10	<i>Pasirenkama</i> ☐ Svarstyti TAP ☐ Svarstyti LRV pasitarime ☒ Svarstyti LRV posėdyje ☐ Gražinti tobulinti
Igyvendina Vyriausybės programą	<i>Pasirenkama</i> ☒ Taip ☐ Ne			

KOKIA PROBLEMA SPRENDŽIAMA IR KOKIŲ REZULTATŲ TIKIMASI

Vietos savivaldos įstatymo (toliau – VSI) ir kartu teikiamų įstatymų pakeitimo projektais sprendžiamos praktinės problemos, susijusios su savivaldybės tarybos ir mero įgaliojimais ir veikla, savivaldybių vykdomomis funkcijomis, viešųjų paslaugų teikimu ir šių paslaugų teikimo administravimu, savivaldybių kontrolės ir audito tarnybų ir centralizuoto vidaus audito tarnybų veikla, seniūnijų/seniūnaitijų, seniūnų/seniūnaičių veikla, vidaus sandorių sudarymo reglamentavimu.

Esminės priežastys, kodėl reikalingi įstatymų pakeitimai:

- Konstitucijai prieštaraujančiomis pripažintos VSI nuostatos, reglamentuojančios vidaus sandorių sudarymą;
- Seimui priėmus Viešojo administravimo įstatymo pakeitimą, sudaryta galimybė kelių savivaldybių bendrai įsteigti viešosioms įstaigoms atlikti viešųjų paslaugų teikimo administravimo funkciją.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS IR NUMATOMAS JŲ POVEIKIS**VSI projekte siūlomi esminiai pakeitimai:**

- 1. susiję su savivaldybės tarybos ir mero įgaliojimais ir veikla** – siūloma savivaldybės tarybai suteikti teisę priimti sprendimą dėl nepriklausomo išorės audito atlikimo, kai toks auditas nenumatytas savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos metų veiklos plane; išplėsti merą pavaduojančio vicemero funkcijas nustatant, kad, merui laikinai neįstojant pareigų, jį pavaduojantis vicemeras galėtų įgyvendinti funkcijas, susijusias savivaldybės biudžetinių ir viešųjų įstaigų vadovų darbo santykiais; ir kt.
- 2. susiję su viešųjų paslaugų teikimu ir šių paslaugų teikimo administravimu:** siūloma nustatyti reikalavimus, kuriuos savivaldybė turi užtikrinti viešųjų paslaugų teikimui, nustatyti, kaip parenkamas viešųjų paslaugų teikėjas arba viešosios paslaugos teikimas perduodamas kitai savivaldybei; kaip regiono plėtros tarybai, kitai savivaldybei (jos įsteigta juridiniam asmeniui) arba juridiniam asmeniui, kuriame savivaldybė dalyvauja kartu su kitomis savivaldybėmis, gali būti perduodamos viešosios paslaugos teikimo administravimo funkcijos.
- 3. susiję su savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos ir centralizuoto vidaus audito tarnybos veikla:** siūloma reglamentuoti SKAT atskaitingumą savivaldybės tarybai ir taip užtikrinti SKAT nepriklausomumą nuo mero; vietoj 5 metų į 4 metus keisti nepriklausomo vidaus audito atlikimo dažnį savivaldybės kontrolės ir audito tarnyboje, nepriklausomo vidaus audito paslaugas įsigyjant Viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

- 4. susiję su seniūnijų/seniūnaitijų, seniūnų/seniūnaičių veikla:** siūloma atsisakyti seniūnaitijų sudarymo kriterijų, įgaliojti sprendimus priimti savivaldybės tarybą; sudaryti galimybę sudaryti seniūnaitijas miesto tipo savivaldybėse, kuriose neįsteigtos seniūnijos; pakartotiniams seniūnaičio rinkimams nustatyti 4 proc. rinkėjų dalyvavimo procentą; nustatyti seniūnaičiui kompensuojamą maksimalų veiklos išlaidų dydį ir kt.

Dėl vidaus sandorių keičiami Viešųjų pirkimų įstatymas ir Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymas: vidaus sandoris išimtiniais atvejais galės būti sudaromas atlikus pirkimo procedūrą arba rinkos dalyvių konsultaciją, o kai savivaldybė parinks viešosios paslaugos teikėją – atlikus pirkimo procedūrą, rinkos dalyvių konsultaciją, arba konkrečiais duomenimis pagrįstą analizę ir priėmus motyvuotą sprendimą, kad nesudarius vidaus sandorio nebūtų įmanoma užtikrinti reikalavimų viešosios paslaugos teikimui. Siūloma nustatyti, kad konkrečiais duomenimis pagrįsta analizė atliekama ir motyvuotas perkančiosios organizacijos sprendimas dėl vidaus sandorio sudarymo rengiamas vadovaujantis Vyriausybės ar jos įgalios institucijos patvirtinta metodika.

Vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymo projekte siūlomi esminiai pakeitimai: siūloma iš VSI perkelti nuostatas, susijusias su savivaldybės centralizuoto vidaus audito tarnybos audituojamų subjektų sąrašą; su VSI suderinti nuostatas, susijusias su savivaldybės kontrolės ir audito tarnybų vidaus audito paslaugų įsigijimu Viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka.

Kitų kartu teikiamų įstatymų pakeitimo projektuose atliekami redakcinio pobūdžio pakeitimai.

PAPILDOMŲ LĖŠŲ POREIKIS (tūkst. eurų)			ADMINISTRACINĖ NAŠTA (PRISITAIKYMO IŠLAIDOS)	
☐ Taip ☒ Ne			☒ Taip ☐ Ne	
2027	2028	2029	GYVENTOJAMS	☐ Taip ☐ Ne
			ŪKIO SUBJEKTAMS	☐ Taip ☐ Ne
			VALSTYBĖS AR SAVIVALDOS INSTITUCIJOMS	☒ Taip ☐ Ne
Savivaldybių institucijos, įvertinusios atlygininai teikiamų viešųjų paslaugų apimtį ir jų turinį, turės priimti sprendimus dėl atlyginimo už savivaldybės parinktų arba jos įsteigtų viešųjų paslaugų teikėjų teikiamas viešąsias paslaugas nustatymo (apskaičiavimo) metodikos, ekonomiškai pagrįstos viešųjų paslaugų savikaina, patvirtinimo, tais atvejais, kai tokios metodikos nenustato viešųjų paslaugų teikimą reglamentuojantys įstatymai arba valstybinio administravimo subjektų priimti norminiai administraciniai aktai.				

SUINTERESUOTŲ ASMENŲ ĮTRAUKIMAS IR PROJEKTO DERINIMAS

Vidaus reikalų ministerija įvertino 2026-03-10 tarpinstituciniame pasitarime pateiktus pasiūlymus, taip pat papildomai gautus Kauno rajono Karmėlavos seniūnijos Ramučių kaimo Zversos seniūnaitijos seniūnaitės, Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos, Vilniaus miesto seniūnaičių asociacijos, UAB „Vilniaus vandenys“, vandentvarkos asociacijos „Vandens jėga“ pastabas ir pasiūlymus. Dėl pastabų ir pasiūlymų, į kuriuos neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies, parengta derinimo pažyma. Teisingumo ministerijos pastabos ir pasiūlymai su Teisingumo ministerija suderinti darbo tvarka.

Esminiai pakeitimai po 2026-03-10 tarpinstitucinio pasitarimo:

- VSI projekte atsisakyta siūlymo privalomai skirti išmokas seniūnaičiams; patikslinta nuostata, kada seniūnaičių sueiga yra teisėta tuo atveju, kai seniūnijos nėra įsteigtos; patikslinta, kas nustato specialiuosius reikalavimus viešųjų paslaugų teikimui.
- Vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymo projekte patikslintos nuostatos, susijusios su savivaldybių centralizuoto vidaus audito tarnybomis bei savivaldybių kontrolės ir audito tarnybos vidaus audito atlikimu.

Esminės pastabos, į kurias neatsižvelgta:

- neatsižvelgta į siūlymus Viešųjų pirkimų įstatymo ir Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo projektuose nustatyti kriterijus, kuriais vadovaujantis turės būti atliekama konkrečiais duomenimis pagrįsta analizė ir rengiamas sprendimas dėl vidaus sandorio sudarymo.
- neatsižvelgta į siūlymą nuostatas, susijusias su savivaldybių kontrolės ir audito tarnybų veiklos išskirtinumu koncentruoti viename – Vietos savivaldos įstatyme.

ĮGYVENDINIMO MECHANIZMAS, KITI SVARBŪS ASPEKTAI

Įstatymų įsigaliojimas numatytas **2026 m. spalio 1 d.**, išskyrus nuostatą, susijusią su savivaldybės tarybos kompetencija tvirtinti atlyginimo už savivaldybės parinktų arba jos įsteigtų viešųjų paslaugų teikėjų teikiamas viešąsias paslaugas nustatymo (apskaičiavimo) metodiką – šios nuostatos įsigaliojimas numatytas **2028 m. sausio 1 d.**

Teisės grupė 2026-03-19 išvadoje Nr. NV-652 pažymi, kad į Teisės grupės pateiktas pastabas neatsižvelgta pakankamai nepagrįstai, išlieka su teisiniu aiškumu, normų apibrėžtumu ir atsakomybės ribų nustatymu susijusios problemos.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

PAŽYMA PARENGĖ	Indrė Sabienė
	Viešojo valdymo grupė, patarėja